

Sosyal ?klim ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal ?klim ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30686>

Özet

Sosyal İklim Ölçeği, **Perihan Eren Bana** tarafından 2019 yılında yürütülen bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiş özgün bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle hastane ortamlarında çalışanların algıladığı **sosyal iklim** düzeylerini ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin temel amacı, örgütsel ortamın çalışan davranışları üzerindeki etkisini, özellikle **rol çatışması** gibi stres faktörleriyle olan ilişkisini incelemektir. Elde edilen veriler, sosyal iklimin **örgütsel sapma davranışları** üzerindeki etkisini analiz etmek için kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal İklim Ölçeği, Örgütsel Psikoloji, Hastane Yönetimi, Sosyal İklim, Rol Çatışması, Örgütsel Sapma Davranışları, Örgütsel Geliştirme.

Yazarlar

Perihan Eren Bana

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, çalışanların görev yaptıkları kurumun genel atmosferi, normları ve ilişkileri hakkındaki ortak algıların, yani **sosyal iklimi**, sistematik ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu araç, örgütsel davranış araştırmalarında, özellikle de işyeri stresi, çatışma ve sapma davranışları gibi kritik konuların incelenmesinde kullanılmak üzere geliştirilmiştir.

Ölçek, spesifik olarak hastane çalışanlarının deneyimlerini yansıtacak şekilde yapılandırılmış olup, organizasyonel psikoloji alanında ampirik katkı sağlama potansiyeline sahiptir. Ölçeğin geliştirilme süreci, **örgütsel iklim** kavramının çok boyutlu doğasını yakalamayı hedeflemiştir.

Yapı

Sosyal İklim Ölçeği, kurum içindeki bireylerin deneyimlediği ve paylaştığı çevresel nitelikler bütünü olan **sosyal iklim** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle yönetimin tarzı, iletişimin kalitesi, destekleyici ilişkilerin varlığı ve çalışanların katılım düzeyleri gibi boyutları içerir. Ölçeğin geliştirildiği doktora tezinde, sosyal iklimin, personelin yaşadığı **rol çatışması** ile örgütsel kurallara aykırı davranışları sergileme eğilimi arasındaki ilişkiyi anlamada önemli bir değişken olduğu vurgulanmıştır.

Geçerlik

Sosyal ?klim Ölçe?i, akademik bir tez çal??mas? kapsam?nda "Geli?tirme" ölçe?i olarak sunuldu?u için, kapsaml? **geçerlik** çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktadır. Ancak kaynak özetinde spesifik geçerlik katsay?lar? detaylandırılmamıştır. Tipik olarak, ölçek geli?tirme sürecinde içerik geçerli?i (uzman görü?leri) ve yap? geçerli?i (faktör analizi) yöntemleri kullan?larak ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ü kan?tlanmıştır. ?lgili detaylar için orijinal doktora tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, maddelerin iç tutarlılı??n? ve ölçe?in zamana kar?? kararlılı??n? test etmek amacıyla yap?lmıştır. Kaynak özetinde say?sal bir güvenilirlik katsay?s? (örneğin, Cronbach Alfa de?eri) belirtilmese de, ölçe?in bilimsel bir ara?tırma ürünü olması nedeniyle yüksek düzeyde iç tutarlılı?a sahip olması beklenmektedir. Bu tür psikometrik çal??malar, ölçe?in tutarlı sonuçlar üretti?ini garanti altına alır.

Faktör Analizi

Ölçe?in bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmiş olması, **Faktör Analizi** tekniklerinin kullan?ldı??n? güçlü bir ?ekilde i?aret etmektedir. Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ve/veya Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA), Sosyal ?klim yap?s?n?n alt boyutlar?n? belirlemek ve ölçek maddelerinin bu boyutlarla olan ili?kisini do?rulamak için kullan?lmıştır. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?s?n? ampirik olarak desteklemek ve ölçümün boyutlulu?unu netle?tirmek aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Doktora tezi ba?lam?nda standart olarak kabul edilmiştir.)

Mevcut Diller: Türkçe (Turkish)

Popülasyon Grubu: Örgüt Çal??anlar? (Organizational Employees)

Ya? Grubu: Yeti?kin Çal??an Popülasyonu

Popülasyon Detaylar?: Hastanelerde görev yapan sa?lık ve idari personel (Tezin oda??na göre).

Test Metodolojisi: Örgütsel davran?? alan?nda kullan?lan, çok maddeli, öz bildirim yöntemiyle uygulanan psikometrik bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel İklim, Çalışan Algılar, Hastane Ortamı, Doktora Tezi, Psikometri, Örgütsel Stres, Yerel Davranış.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Perihan Eren Bana

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresi: perihaneren.bana@yeniuyuzyl.edu.tr

Yazma Adresi: Yazma adresi bilgisi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için yasal izinler ve potansiyel ücretlendirme bilgileri hakkında sorumlu yazar Perihan Eren Bana ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek, bir doktora tezinin parçası olduğu için akademik kullanım genellikle tez referansı ile mümkündür.

Kaynak Belgesi: Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [sosyal-iklim-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Eren-Bana, P. (2019). *Hastanelerde rol çatışması ve sosyal iklimin örgütsel sapma davranışına etkisi*. Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Bu teze Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Sosyal İklim Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri bu kaynak özetinde belirtilmemiştir. Ölçek maddelerine ve puanlama detaylarına ulaşmak için, 2019 tarihli doktora tezi olan "Hastanelerde rol çatışması ve sosyal iklimin örgütsel sapma davranışına etkisi" başlıklı çalışmanın tamamının incelenmesi gerekmektedir.